

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут права і соціальних
технологій

Кафедра кримінального права та правосуддя

СИЛАБУС

Розслідування злочинів, підслідних
органам безпеки України

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заст. завідувача кафедри

 Сенченко Н.М.

(підпис) (прізвище та ініціали)

«24» червня 2024р.

Розробник: Коломієць Н.В., завідувач кафедри, д.ю.н, професор

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

Силабус навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри кримінального права та правосуддя

Протокол від «24» червня 2024 р. № 10

Узгоджено з гарантом освітньої програми: Коломієць Н.В.

1. Загальна інформація про дисципліну.

Тип дисципліни	Вибіркова. (ВК 24)
Мова викладання	українська.
Рік навчання та семестр	IV рік/VIII семестр. ОП «Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура.)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.
Викладач (-і)	Коломієць Н.В., д.ю.н, професор.
Профайл викладача (-ів)	https://nnip.stu.cn.ua/uk/news/item/1055-naukovo-pedagogichniy-sklad-kafedri.html
Контакти викладача	n.kolomiyets@stu.cn.ua

1. Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Розслідування злочинів, підслідних органам безпеки України» є вибірковою навчальною дисципліною для здобувачів ОП «Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура.)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і є однією з найважливіших дисциплін кримінально-правового циклу, що викладаються у закладах вищої освіти для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 081 «Право».

Під час вивчення навчальної дисципліни розкривається сутність методики і тактики розслідування кримінальних правопорушень підслідних органам безпеки України. Аналізується зміст і значення окремих слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій. Окреслюються права та обов'язки учасників кримінального провадження.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти оволодіють знаннями та вміннями щодо здійснення досудового розслідування злочинів, віднесених до підслідності органів безпеки, зокрема: надання правової кваліфікації суспільно-небезпечним винним діям, планування, організації та здійснення досудового розслідування кримінальних правопорушень, роботи з доказами та призначення судових експертиз;

2. Мета та цілі курсу. Метою викладання навчальної дисципліни є формування здатності комплексно застосовувати знання, уміння та інші компетентності, отримані під час попереднього вивчення дисциплін кримінально-правового циклу для практичного вирішення питань, пов'язаних із здійсненням досудового розслідування у кримінальних провадженнях щодо кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності органів безпеки. Даний освітній компонент забезпечує формування наступних компетентностей:

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

1. Результати навчання. Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти має досягти наступних результатів навчання (РН), передбачених освітньою програмою:

- знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (РН 13);

- пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів (РН19);

- виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки (РН 20).

4. Пререквізити. Передумови для вивчення дисципліни є вивчення наступних навчальних дисциплін: Кримінальне право, Кримінально процесуальне право, Судові та правоохоронні органи тощо.

5. Обсяг курсу. Зазначте загальну кількість кредитів, кількість занять та годин самостійної роботи.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	20 години
Семінарські заняття	20 годин
Самостійна робота	80 годин
Всього кредитів	4

Форма проведення занять – лекційні, семінарські заняття, самостійна робота з використанням системи дистанційного навчання Moodle, літератури, відеоматеріалів, інтернет-ресурсів.

6. Тематика курсу.

Тематика лекційних занять

Тема 1. Методика і тактика розслідування кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки України

Криміналістична характеристика кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки України. Особливості кримінально - правової кваліфікації. Організація досудового розслідування та тактика проведення слідчих (розшукових) дій. Планування досудового розслідування кримінального провадження. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій, характерних для даної категорії кримінальних правопорушень.

Тема 2. Методика і тактика розслідування кримінальних правопорушень у сфері недоторканості державних кордонів

Криміналістична характеристика кримінальних правопорушень, пов'язаних з охороною кордонів. Особливості кримінально-правової кваліфікації. Організація досудового розслідування та тактика проведення слідчих (розшукових) дій. Планування досудового розслідування кримінального провадження. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій, характерних для даної категорії кримінальних правопорушень.

Тема 3. Методика і тактика розслідування кримінальних правопорушень у сфері охорони державної таємниці

Криміналістична характеристика кримінальних правопорушень, пов'язаних з охороною державної таємниці. Особливості кримінально-правової кваліфікації. Організація досудового розслідування та тактика проведення слідчих (розшукових) дій. Планування досудового розслідування кримінального провадження. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій, характерних для даної категорії кримінальних правопорушень.

Тема 4. Методика і тактика розслідування військових кримінальних правопорушень

Криміналістична характеристика кримінальних правопорушень. Особливості кримінально-правової кваліфікації. Організація досудового розслідування та тактика проведення слідчих (розшукових) дій. Планування досудового розслідування кримінального провадження. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій, характерних для даної категорії кримінальних правопорушень.

Тема 5. Методика і тактика розслідування кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності

Криміналістична характеристика кримінальних правопорушень. Особливості кримінально-правової кваліфікації. Організація досудового розслідування та тактика проведення слідчих (розшукових) дій. Планування досудового розслідування кримінального провадження. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій, характерних для даної категорії кримінальних правопорушень

Тематика семінарських занять

1. Методика і тактика розслідування кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки України.
2. Методика і тактика розслідування кримінальних правопорушень у сфері недоторканості державних кордонів.
3. Методика і тактика розслідування кримінальних правопорушень у сфері охорони державної таємниці.
4. Методика і тактика розслідування військових кримінальних правопорушень.
5. Методика і тактика розслідування кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності

Тематика самостійної роботи

Самостійне опрацювання окремих тем: Проведення огляду місця події. Повідомлення заявника, прокурора про реєстрацію кримінального провадження. Процесуальне оформлення створення групи прокурорів та слідчої групи. Здійснення планування розслідування злочину. Призначення судових експертиз у кримінальному провадженні. Затримання підозрюваного. Проведення обшуку житла чи іншого володіння особи. Застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Проведення слідчих дій у кримінальному провадженні: допитів підозрюваних та свідків, слідчого експерименту, впізнання. Здійснення повідомлення про підозру. Застосування запобіжного заходу щодо підозрюваного. Завершення досудового

розслідування, складання обвинувального акта та реєстру матеріалів досудового розслідування.

7. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	<p>Оцінювання знань студентів здійснюється відповідно до «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету "Чернігівська політехніка"».</p> <p>З дисципліни здобувач може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру і до 40% підсумкової оцінки – на екзамені.</p> <p>Поточний контроль проводиться шляхом спілкування із студентами під час лекцій та опитувань студентів на семінарських заняттях. Бали, які набрані здобувачем за результатами активності на семінарах та за контрольну роботу, складають оцінку поточного контролю.</p> <p>Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти має досягти відповідні результати навчання (РН), що передбачені освітньою програмою.</p> <p>Кожен результат навчання оцінюватися окремо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (РН 13) - оцінюється шляхом фронтального та індивідуального опитування під час семінарських занять; - пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів (РН19) - оцінюється шляхом фронтального та індивідуального опитування під час семінарських занять та через публічний захист курсових робіт. - виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки (РН 20) - оцінюється шляхом фронтального та індивідуального опитування під час семінарських занять. <p>Оцінка за результатами вивчення дисципліни формується шляхом додавання підсумкових результатів поточного контролю до екзаменаційної оцінки. Оцінювання успішності здобувача вищої освіти під час семестрового контролю здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ECTS і вносяться в відомість успішності та навчальну картку здобувача вищої освіти в автоматизованій системі управління – АСУ «ВНЗ».</p> <p>Складання іспиту є обов'язковим елементом підсумкового контролю знань для студентів, які претендують на оцінку «добре» або «відмінно». Якщо студент виконав всі види робіт протягом семестру та набрав 60% підсумкової оцінки (тобто «задовільно»), то він, за бажанням, може залишити набрану кількість балів як підсумкову оцінку і не складати іспит.</p> <p>Повторне складання іспиту з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється.</p>
Практичні заняття	Робота на семінарському занятті оцінюється у балах (5 балів за одне заняття) за наступними критеріями:

5 балів – здобувач у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання.

4 бала – здобувач володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні.

3 бала – здобувач загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стисло характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні.

1-2 балів – здобувач за допомогою викладача намагається відтворити матеріал, але відповідь неточна, неповна, головний зміст матеріалу не розкрито, аргументація та власне розуміння питання майже відсутні; студент із помітними труднощами використовує певні знання у вирішенні завдань.

0 балів – здобувач не готовий до семінарського заняття.

Порядок оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання самостійної роботи здобувачів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях, а також самостійність та своєчасність здачі виконаних завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу.

Максимально можливий бал (1бал за тему) за конкретним завданням ставиться за умови відповідності виду самостійної роботи всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів.

Перелік завдань для самостійної роботи здобувачів зазначений в методичних рекомендаціях.

Написання контрольної роботи оцінюється за критеріями: відповідна форма, грамотність, логічно-послідовне викладення матеріалу, охайність, науковість, достатня кількість дослідженої літератури, достатній обсяг та пропорційність структурних частин роботи. За наявності всіх компонентів робота отримує 5 балів; обмежена кількість використаної літератури, наявність орфографічних помилок, питання розкриті частково – 4 бали; за неохайне оформлення, недостатньо повне відображення теоретичної частини, суттєві помилки – 3 бали; за неохайне оформлення, не відображення теоретичної частини – 1-2 бали; робота невиконана – 0 балів.

Умови допуску до підсумкового контролю	У випадку, якщо здобувач вищої освіти протягом семестру не виконав у повному обсязі передбачених всіх видів навчальної роботи з навчальної дисципліни, має невідпрацьовані практичні роботи або не набрав мінімально необхідну кількість балів (тобто кількість балів, яка сумарно з максимально можливою кількістю балів, які здобувач вищої освіти може отримати під час семестрового контролю не дозволить отримати підсумкову оцінку «задовільно» – Е, 60 балів), то він не допускається до складання заліку під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому в розділі 6 «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка»», затвердженого вченою радою НУ «Чернігівська політехніка»
---	---

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю		Кількість балів
1	Робота на семінарському занятті (усне опитування, письмове, презентації)	0...50
2	Самостійне опрацювання теми	0...5
3	Контрольна робота	0...5

Усього поточний і проміжний модульний контроль	0...60
Семестровий контроль (Залік)	0...40
Разом	0...100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (диференційований залік)	
		для екзамену (диференційованого заліку), курсового проєкту (роботи), практики, атестації	для заліку
90 – 100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
66-74	D (задовільно)		
60-65	E (достатньо)	задовільно	
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

8. Політики курсу.

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять у відповідності до затвердженого розкладу, а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл відповідно до Порядку надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка», Порядку надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка».

Запорукою успішного вивчення дисципліни є активність під час проведення практичних та лекційних занять. Консультації відбуваються в аудиторіях університету у відповідності до затвердженого розкладу або ж особистих чи групових консультацій (через вбудований форум) на сторінці курсу в системі дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка».

Політика дедлайнів

Пропущені теми семінарських занять не відпрацьовуються. Після дедлайну курсові роботи не приймаються.

Виключенням може бути наявність поважних причин несвоєчасної здачі зазначених робіт (хвороба, участь в зазначений час в інших видах навчальної, наукової чи організаційної роботи, офіційна робота за фахом тощо).

Політика користування ноутбуками / смартфонами

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом лекційних та практичних занять, так як дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети та смартфони не можуть використовуватися в аудиторіях під час занять та під час проведення підсумкового контролю (за виключенням проходження тестового контролю в системі Moodle).

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності здобувачів вищої освіти за курсом їм можуть нараховуватися додаткові бали – до 10 балів, у залежності від вагомості досягнень. Види позанавчальної діяльності, за якими здобувачі вищої освіти заохочуються додатковою кількістю балів: участь у міжнародних проєктах, наукові дослідження, тези, участь у науково-практичних конференціях, винаходи, патенти, авторські свідоцтва за напрямками курсу.

Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу, зокрема при виконанні курсових робіт (принципи описані у Кодексі академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка»). Списування під час проміжного та підсумкового контролів, виконання практичних завдань на замовлення, підказки вважаються проявами академічної недоброчесності. Від усіх слухачів курсу очікується дотримання академічної доброчесності у зазначених вище моментах. До здобувачів вищої освіти, у яких було виявлено порушення академічної доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти, а також результати навчання у неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до Положення визначення академічної різниці та визнання результатів попереднього навчання в Національному університеті «Чернігівська політехніка», Порядку визначення академічної різниці та визнання результатів попереднього навчання в Національному університеті «Чернігівська політехніка».

Рекомендована література.

1. Бабіков О. П. Негласні слідчі (розшукові) дії: правове регулювання, організація проведення, тактика, зразки процесуальних документів: посібник. К.: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2022. 392 с.
2. Тактика проведення слідчого експерименту під час досудового розслідування : метод. рек. / [П.Є. Антонюк, А.О. Антощук, В.В. Пясковський, А.В. Самодін, та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021
3. Кваліфікація воєнних злочинів учасників збройної агресії РФ проти України під час досудового розслідування: методичні рекомендації / Гриненко С.О., Членов М.В., Тимофеев А.О., Когут А.А. Харків: ІПЮК для СБУ, 2022. 25 с.
4. Процесуальні документи досудового слідства (збірник зразків): наук.- практ. посіб. / Ю.М. Рябуха, С.С. Кудінов, А.З. Швець, С.Є. Кучерина, О.П. Бабіков, В.В. Федосєєв, Д.О. Олейніков, В.Л. Соколкін, М.В. Членов. Харків: Право, 2021. 552 с.
5. Boister, N. An Introduction to Transnational Criminal Law: Edition 2. Oxford University Press. 2018. 512 p